

Tezhip Sanatını Konu Alan Tezlerin Bibliyometrik Analizi

Bibliometric Analysis of Theses on Illumination

ÖZET

Bu çalışmada 1990-2024 yılları arasında yapılmış olan tezhip üzerine yazılmış lisansüstü tezlerin bibliyometrik özellikleri araştırılarak tezhip sanatının önemine dikkat çekmek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda tezhip sanatı üzerine yazılmış yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlilik tezlerini, tezlerin yıllara göre dağılımı, tezlerin üniversitelere göre dağılımı, tezlerin enstitülere göre dağılımı, tezlerin illere göre dağılımı tablolaştırılarak yorumlanmıştır. Literatürde Tezhip Sanatını Konu Alan Tezlerin Bibliyometrik Analizi konulu bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırmada bibliyometrik analiz yapmak için veri toplamak amaçlı 1990-2024 yılları arasında yapılmış tezhip konusunu alan 153 yüksek lisans, 15 doktora, 15 sanatta yeterlilik tezi olmak üzere 183 adet tez incelenmiştir. Elde edilen veriler incelenerek bulgular elde edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre incelenen tezhip konulu tezlerin büyük çoğunluğunun yüksek lisans tezi olduğu, bunu doktora ve sanatta yeterlilik tezlerinin eşit oranda takip ettiği görülmüştür. İncelenen tezhip konulu lisansüstü tezlerin en fazla Geleneksel Türk Sanatları Anasanat Dalı'nda yapıldığı gözlemlenmiştir. Yapılan çalışma tezhip sanatı ile ilgilenen araştırmacılara örnek olması açısından önem taşımaktadır. Literatürde tezhip konulu lisansüstü çalışmaların ele alındığı bibliyometrik bir çalışmaya rastlanılmaması çalışmanın özgünlüğünü arttıran bir etken olmuştur. Aynı zamanda araştırmadan elde edilen sonuçlar, alanda yapılacak olan yeni çalışmalara örnek olacak niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Tezhip, Lisansüstü, Geleneksel Türk Sanatları, Bibliyometrik Analiz

ABSTRACT

This study aims to draw attention to the importance of the art of illumination by investigating the bibliometric properties of postgraduate theses written on illumination between the years 1990-2024. For this purpose, the distribution of master's, doctoral and art proficiency theses written on the art of illumination by years, the distribution of theses by universities, the distribution of theses by institutes and the distribution of theses by provinces were tabulated and interpreted. No study on the Bibliometric Analysis of Theses on the Art of Illumination was found in the literature. In order to collect data for bibliometric analysis in the research, 183 theses on the subject of illumination, including 153 master's, 15 doctoral and 15 art proficiency theses, were examined between the years 1990-2024. The obtained data were examined and the findings were obtained. According to the research results, it was seen that the vast majority of the theses on illumination were master's theses, followed by doctoral and art competency theses at equal rates. It was observed that the most postgraduate theses on illumination were made in the Department of Traditional Turkish Arts. The study is important in terms of being an example for researchers interested in the art of illumination. The fact that there is no bibliometric study in the literature that examines postgraduate studies on illumination was a factor that increased the originality of the study. At the same time, the results obtained from the research will be an example for new studies to be conducted in the field.

Keywords: Illumination, Postgraduate, Traditional Turkish Arts, Bibliometric Analysis

GİRİŞ

Sanat, insanların yaratılışından itibaren bugüne kadar etkisini sürdürmüş insanların doğrudan ilişki kurmalarını sağlayan bir kültür unsurudur. Bilindiği üzere Türkler İslamiyet'i kabul etmeden önce din etkisinde kalmış kültürlerden beslenerek eserler meydana getirmişlerdir. Anadolu'ya yerleşen Türkler bu topraklara kendi kültürlerini getirmiş örf, adet ve geleneklerini yaşatmışlardır. Anadolu, Asya ve Avrupa'nın birleşim noktasındaki stratejik konumundan dolayı birçok medeniyetin beşiği olmuştur. Bu yüzden günümüze ulaşan birçok zengin eser bu topraklarda bulunmaktadır. Mimariden musikiye, hüsnühattan cilde, tezhip, minyatür gibi her konuda eser veren Selçuklu ve Osmanlı sanatçıları Anadolu toprakları üzerinde de birçok eser vermişlerdir (Bektaşoğlu, 2009: 8).

Tezhip sanatı tüm klasik sanatlarımızda olduğu gibi köklü bir geçmişe sahiptir. Geçmişten günümüze gelişerek varlığını sürdürmektedir. Tezhip sanatı ile uğraşan sanatçılar da birbirlerinden etkilenecek ekollerinin devam etmesini sağlamaktadırlar.

Ecenur Türk¹

Zeynep Küçüktural²

How to Cite This Article

Türk, E. & Küçüktural, Z. (2025).
"Tezhip Sanatını Konu Alan
Tezlerin Bibliyometrik Analizi"
International Social Sciences
Studies Journal, (e-ISSN:2587-
1587) Vol:11, Issue:5; pp:942-951.
DOI:
<https://doi.org/10.5281/zenodo.15535795>

Arrival: 20 April 2025

Published: 30 May 2025

Social Sciences Studies Journal is
licensed under a Creative
Commons Attribution-
NonCommercial 4.0 International
License.

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Lisansüstü Enstitüsü Geleneksel Türk Sanatları Anasanat Bölümü, Bolu, Türkiye, ORCID: 0009-0009-6260-9181

² Prof. Dr., Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü, Bolu, Türkiye, ORCID: 0000-0003-4967-4164

Arapça “zehebe” kökünden türetilerek sözlükte “altınlamak” anlamına gelen tezhip, “yazma kitap, levha ve murakkaların bezenmesinde ezilmiş varak altın ve çeşitli renklerin kullanılmasıyla uygulanan süsleme sanatıdır (Arseven, 1952: 1982). Taşkale “Tezhip Sanatı ve Sanatçısı Rikkat Kunt” adlı çalışmasında tezhip sanatını, Türk süsleme sanatında önemli bir yer tutan altınlamak, altınla süslemek anlamına gelen “Tezhip” altın ve çeşitli renklerle stilize edilmiş bitki, hayvan ve bulut motiflerini kullanarak dini, edebi, tarihi ve ilmi el yazmalarını, hüsni hat yani güzel yazı ve levha albümlerini, tuğra, ferman ve cilt kapaklarını süsleme sanatıdır” şeklinde tanımlamıştır (Taşkale, 1990: 10). Tezhip sanatında malzeme olarak akışkan guaj boya kullanılırken, ezilmiş altın ile süslenmektedir. Bu sanatla uğraşanlara müzehhib adı verilmektedir. Tezhip sanatında stilize ve yarı stilize çiçek motiflerinin yanı sıra rumiler, hatayiler, münhaniler ve ağaç motifleri sıklıkla görülmektedir ve tezhiplerin çerçeve süslemelerinde zencerekler, çeşitli tuğlar ve geometrik motifler sıklıkla kullanılmaktadır.

Türk tezhip sanatının en eski örnekleri Selçuklu, Beylikler ve Osmanlı Dönemi’nde, motif ve kompozisyon bakımından olağan bir gelişim göstermiştir. Köklü bir geçmişe sahip olan tezhip sanatının motifleri genellikle tabiattaki çiçeklerdir. Stilize şekilde kullanılan bu çiçekler, zamanla natüralist bir forma dönüşmüştür. Tabiattan alınan çiçek motifleri hem doğal halleriyle hem de üsluplaştırılarak tezhip sanatında kullanılmış ve her dönemde önemini koruyarak sevilerek kullanılmaya devam etmiştir (Tüfekçi, 2020: 13).

Bibliyometrik kelimesi, "biblio" ve "metric" kelimelerinin birleşiminden oluşur. Köken olarak eski Yunancada kitap anlamına gelen "biblio" kelimesinden türetilmiştir (Güneş, Gündoğdu ve Aksu, 2022: 5). Bibliyometrik çalışmalarda, belge ya da yayınların belirli özellikleri analiz edilerek çeşitli bulgular elde edilmektedir (Al ve Coştur, 2007: 144). Türkiye’de bibliyometri konusuna olan ilgi ile bilim politikasındaki yansımaları arasında genellikle bir paralellik bulunmamaktadır. Ancak, araştırma sonuçlarının raporlandığı bilimsel yayınlar, bilim politikasında önemli bir yer tutmakta ve bu yayınlar, ne kadar değerli ve etkili olursa, o kadar vazgeçilmez bir gösterge olarak kabul edilmektedir. Bilimsel yayınların değerlendirilmesi ise bibliyometrik araştırmalarla yapılmaktadır. Yapılan araştırmaların yalnızca tanımlayıcı olmakla kalmayıp, aynı zamanda açıklayıcı ve yol gösterici özellikler taşıması, ülke kaynaklarının daha verimli kullanılması açısından önemli katkılar sağlayacaktır (Al, Sezen ve Soydal, 2012: 56-57).

Bibliyometrik çalışmalar ile disiplinlerin kendini daha yakından tanıması ve araştırmacıların alanlarının yapısına ilişkin bilgi edinmeleri mümkün olmaktadır (Al ve Coştur, 2007: 157). TÜBİTAK’ın sayfasında bibliyometri sözcüğünün tanımı “Belirli bir alanda belirli bir dönemde ve belirli bir bölgede kişiler ya da kurumlar tarafından üretilmiş yayınların ve bu yayınlar arasındaki ilişkilerin sayısal olarak analizidir” olarak belirtilmiştir (URL-1). Bibliyometrik analiz, araştırmacılara konu seçimi ve araştırma süreçlerinde büyük kolaylık sağlar. Araştırmacılar, ilgilendikleri alanlara yönelik farklı anahtar kelimelerle analiz yaparak, konuya dair temel eserleri keşfedebilir ve alanındaki öncü çalışmalardan faydalanabilirler. Ayrıca, konuya uygun dergileri belirleyip, yayınlarını bu dergilerde yayımlayabilirler (Aslancı, 2022: 18).

Günümüzde pek çok farklı alanda çeşitli sorunlar üzerine araştırmalar yapılırken, aynı konuyla ilgili birden fazla çalışmaya da rastlanmaktadır. Bilimsel çalışmaların artması ve aynı konu üzerine yapılan pek çok araştırmanın bulunması, yeni araştırmalar için konu seçiminin daha önemli bir hale gelmesine neden olmuştur. Yeni araştırmalarda, seçilen konunun daha önce yapılmış çalışmalara katkı sağlaması ya da daha önce ele alınmamış bir sorunu çözmeye yönelik olması beklenmektedir. Belirli bir konuya ilişkin yapılan araştırmaların bir araya getirilip değerlendirilmesi, yeni çalışmalar için sağlam bir literatür oluşturulmasına ve konu seçiminde yol gösterici olmasına büyük katkı sunmaktadır (Ece ve Çeşit, 2011: 600-601). Araştırma kapsamında yapılan literatür taraması sonucunda farklı alanlarda yapılmış olan bibliyometrik analiz konulu birçok araştırma karşımıza çıkmaktadır. Geleneksel Türk sanatlarının bir kolu olan tezhip sanatı konusunda çalışmalara rastlanmamakla birlikte bu alanda Balkanal’ın “Yöresel Dokumacılığın Araştırılmasının Önemi ve Bibliyometrik Bir Analiz” isimli çalışması bulunmaktadır. Bu çalışmada 1996-2023 yılları arasında yapılmış olan yöresel dokumaları konu alan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizleri yapılmış ve yorumlanmıştır. (Balkanal, 2024: 1733).

Bu çalışma, bibliyometri ile tezhip sanatını içerisinde barındıran bir araştırmadır. 1990-2024 yılları arasında Türkiye’de tezhip sanatı alanında yapılmış lisansüstü, doktora ve sanatta yeterlilik tez çalışmaları bibliyometrik analiz yöntemi ile incelenmiştir. Literatürde tezhip sanatı alanında bir bibliyometrik analiz çalışmasına rastlanmamıştır. Bu kapsamda, araştırmanın örneklemini belirlenerek anahtar kelimeler üzerinden YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında bulunan 183 adet tezhip sanatı alanında yapılmış lisansüstü tez çalışması incelenmiştir. Türkiye’de tezhip alanında yapılmakta olan tez çalışmaları gün geçtikçe artmaktadır. Literatürde yayınlanan tez ve makaleler bilimsel çalışmalar açısından hem öğrencilere hem akademisyenlere hem de tezhip alanında bilgi sahibi olmayı amaçlayan herkese yol göstermektedir. “Tezhip Sanatı Konulu Tezlerin Bibliyometrik Analizi” isimli çalışmada tezhip sanatına dikkat çekilerek, bu konuda yapılmış olan tezlerin belli parametreler üzerinden bibliyometrik analizi yapılmıştır. Çalışmada lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizleri yapılarak tezhip sanatına

dikkat çekmek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda tezhip sanatı konulu tezler incelenerek analizleri yapılmış ve araştırmanın bulgular ve yorum bölümünde verilmiştir.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu çalışmada veri toplamak amaçlı 1990-2024 yılları arasında yapılmış “tezhip” konusu başlığı altında 153 yüksek lisans, 15 doktora ve 15 sanatta yeterlilik tezi olmak üzere 183 adet tez incelenmiştir. Bu tezlerin, tez türleri, tezlerin yıllarına göre dağılımı, tezlerin üniversitelere göre dağılımı, tezlerin enstitülere göre dağılımı, tezlerin konularına göre ve tezlerin illere göre dağılımı gibi amacına uygun bir yöntem olarak bibliyometrik özellikleri incelenmiştir.

Araştırmanın bulguları YÖK Ulusal Tez Merkezinin veri tabanında bulunan tezlerin taraması yapılarak elde edilmiştir. Buna göre konu başlıkları belirlenerek tablolar oluşturulmuştur. Tablolardaki veriler istatistik programında analiz edilerek açıklamaları ile birlikte verilmiştir.

ARAŞTIRMANIN KAPSAMI VE SINIRLILIKLARI

Tezhip konulu lisansüstü tezler araştırmanın kapsamını oluşturmaktadır. Bu araştırma, 1990-2024 yılları arasında yayınlanmış, son erişimi 2024 tarihli olan ve YÖK Ulusal Tez Merkezi'nin web sayfası taraması sonucunda elde edilmiş “Tez Adı” başlığında “Tezhip” sözcüğünün bulunduğu 183 adet tez ile sınırlıdır.

BULGULAR VE YORUM

Tablo 1’de YÖK Ulusal Tez Merkezinin veri tabanında bulunan 1990-2024 yılları arasında yapılmış tezhip sanatını konu alan 183 adet lisansüstü tez incelenmiştir. İncelenen tezin adı, yılı ve tez türü tabloda kronolojik sırayla verilmiştir (Tablo 1).

TABLolar

Tablo 1: Tezhip Sanatını Konu Alan Lisansüstü Tezler

No	Tez Adı	Yılı	Tez Türü
1	Tezhip Sanatı ve Tezhip Sanatçısı Rikkat Kunt	1990	Yüksek Lisans
2	Süleymaniye Kütüphanesi'ndeki Türk Mushaflarında 16. yy. Serlevha Tezhipleri	1990	Yüksek Lisans
3	Anadolu Selçuklu Tezhip Sanatı ve Osmanlı (Klasik Dönem) Tezhip Sanatının Mukayesesi	1992	Yüksek Lisans
4	İstanbul Türk ve İslam Eserleri Müzesinde Bulunan Timurlu Dönemine Ait Yazma Eserlerden Şerafettin Yezdi'nin Zafernamesi Şeyhi'nin Hüsrev-i Şirin'i ve Kirmani'nin Hamse'sinde Tezhip ve Minyatürler	1992	Yüksek Lisans
5	2. Murad Dönemi Tezhipli El Yazmalar	1993	Yüksek Lisans
6	Tezhip Sanatının Kullanım Alanları	1994	Sanatta Yeterlilik
7	İstanbul Üniversitesi Müzesi Kütüphanesi'ndeki Murakka'aların Koltuk Tezhipleri Açısından Mukayesesi	1994	Yüksek Lisans
8	Selçuklulardan Yirminci Yüzyıla Kadar Tezhipte, Ciltte ve Mimaride Kullanılmış Zencerekler Üzerine Motiflerin Kökenlerine İlişkin Bir Araştırma (2.cilt)	1995	Sanatta Yeterlilik
9	16. Yüzyıl Tezyinatımızda Gül (Tezhipte-Çinide)	1998	Yüksek Lisans
10	Türk Tezhip Sanatında Yılmaz Özcan'ın Yeri ve Günümüze Tekniğinin Yansıması	2000	Yüksek Lisans
11	Anadolu Selçukluları ve Beylikleri Dönemi Tezhip Sanatı (XIII.-XV. yüzyıllar)	2000	Doktora
12	Yalvaç Müzesi'nde Bulunan Tezhipli Yazma Eserlerin Tezyini Açısından İncelenmesi	2000	Yüksek Lisans
13	Londra-National Art Library'de Bulunan Süslemeli El Yazmaları Kataloğundan Seçilmiş 15. ve 16. Yüzyıllara Ait Sekiz Adet Yazmanın Tezhipli Sayfalarının İncelenmesi	2000	Yüksek Lisans
14	Tire Necip Paşa Kütüphanesi'nde Bulunan İbn-i Sina'ya Ait Kitab-üş Şifa ve İbn-i Kasım'a Ait Ravzul Ahyar İsimli Yazmalardaki Tezhiplerin Türk Sanatı Tarihi Açısından İncelenmesi	2001	Yüksek Lisans
15	Türk ve İslam Eserleri Müzesi'nde Bulunan Sultan I. Süleyman, II. Selim ve III. Murad'a Ait Altı Adet Tezhipli Padişah Tuğrasının Renk ve Desen Açısından İncelenmesi ve Değerlendirilmesi	2001	Yüksek Lisans
16	Konya Mevlâna Müzesi'nde Yer Alan Rüstem Paşa'nın Vakfettiği Tezhipli Kur'an-ı Kerimler	2001	Yüksek Lisans
17	Tire Necip Paşa Kütüphanesi'nde Bulunan Şeyh Zeynel Abidin'e Ait Tarih-i Medine-i Münevvere Adlı Yazmadaki Tezhip ve Minyatürlerin Türk Sanatı Açısından İncelenmesi	2001	Yüksek Lisans
18	Süleymaniye Kütüphanesi Halet Efendi 171 Numaralı Mesnevî'nin Tezhip Tasarımı	2002	Yüksek Lisans
19	Osmanlı Dönemi Tezhip Sanatında Barok-Rokoko Üslubu: 18.-19. yüzyıl	2002	Yüksek Lisans
20	Tezhip Sanatında Kullanılan Malzeme	2003	Yüksek Lisans
21	18. yy. Tezhip Sanatında Natüralist Üslupta Çiçekler	2003	Yüksek Lisans
22	XI. Yüzyıldan XXI. Yüzyıla Kadar Tezhip Sanatında Kullanılan Bitkisel Motifler	2003	Yüksek Lisans
23	XVII. Yüzyıl Kur'an-ı Kerim Tezhip Tasarımları	2003	Yüksek Lisans
24	İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi'nde Bulunan Fatih Sultan Mehmet İçin Hazırlanmış Kitapların Tezhip Sanatı Açısından Değerlendirilmesi ve Diğer Özellikleri	2003	Doktora
25	Türk Tezhip Sanatında Levha Tezyinatı	2004	Doktora
26	Tire Necip Paşa Kütüphanesi'ndeki Mesnevî-i Şerif ile Te'vîlât-ı Ehli's-Sünne Adlı Yazmaların Tezhip Bakımından İncelenmesi	2005	Yüksek Lisans

27	İstanbul'da Üniversiteler ve Özel Kurslarda Sürdürülen Tezhip Sanatı Eğitiminin Değerlendirilmesi	2005	Yüksek Lisans
28	Fatih Devri Tezhip Üslubu	2007	Sanatta Yeterlilik
29	II. Bâyezid Dönemi Tezhip Sanatı	2007	Sanatta Yeterlilik
30	Ankara Etnografya Müzesi'ndeki Beş Kur'an-ı Kerim'in Tezhip Süsleme Özellikleri	2007	Yüksek Lisans
31	Timur Devri Herat Tezhip Ekolü (Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi)	2007	Sanatta Yeterlilik
32	Türk Tezhip sanatında XIV.-XVI. yüzyıl Mushaf Gülleri	2007	Yüksek Lisans
33	Manisa İl Halk Kütüphanesi'nde Bulunan Yazma Kur'an-ı Kerim'lerdeki Tezhip Örnekleri	2007	Yüksek Lisans
34	15. yy. ile 20. yy. Arasında Türk Tezhip Sanatında Gül Motifi	2007	Yüksek Lisans
35	Konya Müzeleri'nde Bulunan Bazı Osmanlı Ferman ve Beratlarının Tuğra ve Tezhip Açısından İncelenmesi	2007	Yüksek Lisans
36	Eski Tezhipli Yazma Eserlerde Kullanılan Farklı Mürekkep Bileşenlerinin Kimyasal Karakterizasyonu Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma	2008	Yüksek Lisans
37	Batılılaşma Sürecinde Osmanlı Tezhip Sanatı (1789-1922)	2008	Doktora
38	Akşehir'den Bölge Yazma Eserler Kütüphanesine Getirilen Tezhipli Yazma Eserler	2008	Yüksek Lisans
39	Konya Yusuf Ağa Kütüphanesi'nde Bulunan Bazı Yazma Eserlerin Tezhiplerinin İncelenmesi	2009	Yüksek Lisans
40	Süleymaniye Kütüphanesi'ndeki Ahmedi Divanı'nın Tezhip Özellikleri (Hamidiye 1082)	2010	Yüksek Lisans
41	II. Bâyezid Döneminde Hazırlanmış Tezhipli Divânlar	2010	Yüksek Lisans
42	Ankara Vakıf Eserleri Müzesindeki 18,197,198 Numaralı Kur'an-ı Kerim'lerin Tezhip Süslemelerinin İncelenmesi	2010	Yüksek Lisans
43	XIV. Yüzyıl Anadolu Türk Tezhip Sanatı Tasarımları	2010	Doktora
44	Sakıp Sabancı Üniversitesi, Sabancı Müzesi Koleksiyonundaki El Yazması Kuran-ı Kerimlerin Tezhip Yönünden İncelenmesi	2010	Yüksek Lisans
45	XVI. Yüzyıla Ait Üç Yazma Eserin Tezhip Özellikleri (Süleymaniye Kütüphanesi İsmihan Sultan 337/1 - Pertevniyal 2- Sultan Ahmed 24)	2010	Yüksek Lisans
46	Geleneksel Türk Sanatlarımızdan Tezhip, Hat ve Minyatürün Çağdaş Türk Resmine Yansıması	2010	Yüksek Lisans
47	Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanesi Üniversite A ve Üniversite B Koleksiyonları Yazmalarında Tezhipler	2011	Yüksek Lisans
48	Tezhipli Elyazması Eserlerde Bakır ve Diğer Elementlerin Pigmentler Üzerine Etkisinin İncelenmesi	2011	Yüksek Lisans
49	Ortaöğretim 10. Sınıf Görsel Sanatlar Dersinde Türk Tezhip Sanatının Öğretiminde Çalışma Yapraklarının Kullanımı	2011	Yüksek Lisans
50	Bursa Türk-İslam Eserleri Müzesi'nde Sergilenen Tezhipli Yazmalar	2011	Yüksek Lisans
51	Süleymaniye Kütüphanesi'ndeki Bezemeli Hamse-i Nizami Nüshalarının Tezhip Özellikleri	2011	Yüksek Lisans
52	18. yy. Türk Tezhip Sanatında Etkin Olan Gül Tasarımlarıyla Yeni Yorumlar	2012	Yüksek Lisans
53	Türk Tezhip Sanatında Hilve Tasarımında Farklı Yorumlar	2012	Yüksek Lisans
54	Ali Emiri Efendi Kütüphanesi 951 No'lu Yazmanın Tezhip Açısından Değerlendirilmesi	2012	Yüksek Lisans
55	İstanbul'u Dinliyorum (Orhan Veli Kanık) Adlı Şiirin Tezhip Sanatı Öğeleri Kullanılarak Geleneksel Türk Sanatları Bakışıyla Görsel Aktarılması	2012	Yüksek Lisans
56	İstanbul Atatürk Kütüphanesinde Bulunan Bazı Tezhipli Yazma Eserlerin Tahlili	2012	Yüksek Lisans
57	Ankara Vakıf Eserleri Müzesi Teşhirinde Bulunan Tezhipli El Yazmalarının Klasik ve Geç Dönem Süsleme Özelliklerinin Karşılaştırılması	2012	Yüksek Lisans
58	Ankara Vakıf Eserleri Müzesi'nde Bulunan Tezhipli Eserlerin Süsleme Özellikleri	2012	Doktora
59	Tezhip Sanatında Kullanılan Bitkisel Motiflerin Kökenleri	2013	Yüksek Lisans
60	Kayseri Raşit Efendi Eski Eserler Kütüphanesi'ndeki 1096 Nolu Mesnevi'nin Tezhip ve Cilt Sanatı Bakımından İncelenmesi	2013	Yüksek Lisans
61	Tire Necip Paşa Kütüphanesinde Bulunan 17. yüzyıla Ait Tezhipli Yazma Eserler	2013	Yüksek Lisans
62	Kayseri Raşit Efendi Kütüphanesi'ndeki XIX. yüzyıla ait Kur'an-ı Kerim Tezhiplerinin İncelenmesi	2013	Yüksek Lisans
63	İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi'nde Yer Alan Tezhipli Kur'an-ı Kerim Yazmalarının Kataloglanması, Cilt I	2014	Yüksek Lisans
64	XV-XVI. Yüzyıl Osmanlı Tezhip Sanatı Bağlamında Şeyh Hamdullah Mushafları Sürebaşı Bezemelerinin Değerlendirilmesi	2014	Doktora
65	Karahisari Mushafı'nın Tezhip Tasarımı Açısından İncelenmesi (Bakara Suresi'nin Sonuna Kadar)	2014	Yüksek Lisans
66	Tezhip Sanatında Türkmen Dönemi	2014	Yüksek Lisans
67	Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivinde Bulunan Hanım Sultanlara ve Padişahlara Ait Bir Grup Vakfiyenin Hat, Tezhip ve Cilt Bakımından İncelenmesi	2014	Doktora
68	Halk Eğitim Merkezlerindeki Tezhip Kurslarına İlişkin Katılımcı Görüşleri: Isparta İli Örneği	2014	Yüksek Lisans
69	Hacı Selim Ağa Kütüphanesi Yazmalarının Tezhip Sanatı Açısından Tanıtılması	2014	Yüksek Lisans
70	Koyunoğlu Müzesi Kütüphanesi'nde Bulunan XVI. Yüzyıla Ait Tezhipli Eserler	2015	Yüksek Lisans
71	17. Yüzyıldan Günümüze Tezhip Sanatında Hilve-i Şerif Formları ve Çağdaş Uygulamaları	2015	Sanatta Yeterlilik
72	Mevlânâ Dergâhı'ndaki Tezhipli Mesnevîler	2015	Yüksek Lisans
73	Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivinde Bulunan Mihrişah Sultana Ait Dört Adet Vakfiyenin Hat, Tezhip ve Cilt Sanatı Bakımından İncelenmesi	2015	Yüksek Lisans
74	Memlûk Dönemi Tezhip Sanatının İncelenerek Günümüz Tezhip Sanatında Yorumlanması	2016	Yüksek Lisans
75	İstanbul Müze ve Kütüphanelerinde Bulunan 16. yy. Şiraz Üslubuna Ait Tezhipli Elyazması Eserlerin İncelenmesi	2016	Yüksek Lisans

76	Görsel Sanatlar Dersinde Tezhip Sanatının Batı Resim Sanatı Tekniğine Uygun Olarak Verilmesine İlişkin Örnek Bir Çalışma	2016	Yüksek Lisans
77	Tezhip Sanatında Sultan III. Selim Dönemi (1789-1807)	2017	Sanatta Yeterlilik
78	16. yüzyıl Safevi Dönemi İran Tezhip Sanatının Günümüzdeki Takı ve Aksesuar Üzerindeki Etkileri	2017	Yüksek Lisans
79	İstanbul Süleymaniye Kütüphanesinde Bulunan Hilyeler ve Tezhipleri	2017	Yüksek Lisans
80	Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Defter Emni Server Efendi Sergi Salonundaki 17.-18. yüzyıl El Yazması Vakfiyelerin Tezhipleri	2017	Yüksek Lisans
81	Süleymaniye Kütüphanesinde Bulunan Hat Kıta Levha ve Tezhipleri	2017	Yüksek Lisans
82	İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi'nde bulunan Kıt'a-hat Levhaları ve Tezhipleri	2017	Yüksek Lisans
83	Dede Korkut Hikâyelerinin Tezhip ve Minyatür Sanatı ile Yorumlanması	2018	Yüksek Lisans
84	Rodos Hafız Ahmed Ağa Kütüphanesi'nde Yer Alan Tarih Konulu Kitapların Tezhip Süslemeleri	2018	Yüksek Lisans
85	Geleneksel Türk Sanatları Tezhip Alanında Günümüz Sanat Akademilerinin Bazılarında Gerçekleştirilen Sanatsal Çalışmaların Değerlendirilmesi	2018	Yüksek Lisans
86	Konya Mevlâna Müzesi'nde Bulunan XV.- XVI. Yüzyıla Ait Tezhipli Kur'an-ı Kerimler	2018	Yüksek Lisans
87	Türk Tezhip Sanatı Tarihinde Yenilikçi Yorumlar	2018	Sanatta Yeterlilik
88	Türk Tezhip Sanatında Saz Yolu Üslubu ve Günümüzdeki Kullanımından Örnekler	2018	Yüksek Lisans
89	TSMK. EH. 67 No'lu Mushaf'ın Tezhip Sanatı Açısından İncelenmesi	2019	Yüksek Lisans
90	T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nde Bulunan III. Selim Dönemine Ait Fermanlardaki Tuğraların Tezhip Özellikleri Açısından İncelenmesi	2019	Yüksek Lisans
91	15 ve 16. Yüzyıllarda Osmanlı Tezhip Sanatında Kullanılan Stilize Edilmiş Bitkisel Motiflerin Analizi	2019	Yüksek Lisans
92	İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesindeki A. 6661 Numaralı Mushaf'ın Tezhip Özellikleri ile İncelenmesi	2019	Yüksek Lisans
93	Şah Mahmud Murakka'nın Tezhip Sanatı ve Kıt'a Tasarımı Yönüyle Değerlendirilmesi	2019	Sanatta Yeterlilik
94	Süleymaniye Kütüphanesi Fazıl Ahmed Paşa 2 ve Sultan Ahmed I 14 Numaralı Kur'an-ı Kerimlerin Tezhip Sanatı Açısından İncelenmesi	2019	Yüksek Lisans
95	Süleymaniye Kütüphanesi'nden Seçilmiş Tezhip Örneklerinde 'Bulut' ve 'İplik' Motiflerinin Ayırma/Pafta İşlevinin İncelenmesi	2019	Yüksek Lisans
96	Konya Mevlâna Müzesinde Bulunan 1452 Yılına Ait Kur'an-ı Kerim'in Tezhip Açısından İncelenmesi	2019	Yüksek Lisans
97	Dr. Emel Esin Koleksiyonunda Bulunan Yazma Kitapların Tezhip, Cilt ve Minyatür Açısından İncelenmesi	2019	Yüksek Lisans
98	Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesinde Bulunan Selçuklu Üslubundaki Zahriye Sayfaları ve Şemse Formlarının Tezhip Açısından Değerlendirilmesi	2019	Yüksek Lisans
99	Yavuz Sultan Selim Devri 1517 Tarihli (16. yy), TİEM' (Türk İslam Eserleri Müzesi)'de Bulunan 224 Envanter Numaralı Kur'an-ı Kerim'in Tezhip Açısından İncelenmesi	2019	Yüksek Lisans
100	Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi'nde Bulunan Emevî Dönemi Mushaflarında Tezhip Sanatının İlk Örnekleri	2019	Yüksek Lisans
101	Sakıp Sabancı Müzesindeki 19. Yüzyıla Ait 103-0297 Envanter Numaralı Delailül-Hayratın Tezhip Sanatı Açısından Değerlendirilmesi	2019	Yüksek Lisans
102	XVI. Yüzyıl Söğüt Kalkanlarının Günümüz Tezhip Sanatına Yansımaları	2019	Yüksek Lisans
103	19. Yüzyılda İnşa Edilmiş Olan, Beyoğlu Botter Apartmanı Mimari Tezminatının İncelenip Tezhip ve Minyatür Sanatıyla Yorumlanması	2019	Yüksek Lisans
104	TSMK'de Bulunan GY 1400 Kanuni Tuğrası ve GY 1394 1. Ahmet Tuğrasının Tezhip Sanatı Yönünden İncelenmesi	2019	Yüksek Lisans
105	19. Yüzyıl Tezhip Sanatında Tığ	2019	Yüksek Lisans
106	Osmanlı Saray Halıları Kompozisyonunun Tezhip Sanatı Açısından İncelenmesi ve Özgün Tasarımlar Olarak Yeniden Yorumlanması	2019	Yüksek Lisans
107	Tezhip Sanatında Soyutlama	2019	Yüksek Lisans
108	Klasik Tezhip Üslubundan Yola Çıkarak Özgün Levha Tezminatı Uygulamaları	2019	Yüksek Lisans
109	Türk Tezhip Sanatında Hilyeler	2019	Yüksek Lisans
110	Sabancı Müzesi Kitap Sanatları ve Hat Koleksiyonundan Seçilmiş En'am-ı Şeriflerde Müzehhep Unvan Sayfalarının Tezhip Sanatı Açısından İncelenmesi	2019	Yüksek Lisans
111	Türkiye'nin Bölgesel Özelliklerinin Tezhip Sanatı Öğeleri ile Anlatımı	2019	Yüksek Lisans
112	İstanbul Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesinde Bulunan Mağribi El Yazması Kur'an-ı Kerimlerin Tezhip Sanatı Bakımından İncelenmesi	2019	Yüksek Lisans
113	İ.Ü. Kütüphanesi T.5467 'de Kayıtlı Muhibbî Divânı Nüshasının Tezhiplerindeki Yarı Üslûplaştırılmış Motiflerin Konumu, Çıkış Noktası ve Çiziliş Şekilleri Bakımından İncelenmesi	2019	Yüksek Lisans
114	Tahran'da Melek ve Meclis Müzeleri'nde Bulunan 18. yy.'a Ait Kitap Kapaklarındaki Natüralist Üslupta Hazırlanmış Tezhipler	2019	Yüksek Lisans
115	Konya Mevlânâ Müzesi'nde Bulunan XIII.-XIV. Yüzyıllara Ait Bazı Kur'an-ı Kerim'lerin Tezhip Özellikleri	2019	Yüksek Lisans
116	El Yazması Eserlerde Tezhipli Fihrist Sayfaları (TSMK, TİEM, İÜK)	2019	Yüksek Lisans
117	Kastamonu Yazma Eserler Kütüphanesi'nde Yer alan 19. Yüzyıl'a Ait Kur'an-ı Kerimlerin Tezminat Özellikleri ve Özgün Tezhip Çalışmaları	2019	Sanatta Yeterlilik

118	Tezhip Sanatında Görülen Üslupların Tarihsel Süreç İçinde Tasnifi	2019	Yüksek Lisans
119	Tezhip Sanatının Tarihsel Gelişimi ile Günümüz Türk Grafik Sanatına Etkisi	2020	Yüksek Lisans
120	Gazi Hüseyin Bey Kütüphanesindeki Müzehhep Serlevhalı Yazmaların Tezhip Sanatı Açısından Değerlendirilmesi	2020	Yüksek Lisans
121	Türk ve İslam Eserleri Müzesi'ndeki 192 Numaralı Mushaf'ın Tezhip Özellikleri	2020	Yüksek Lisans
122	TSMK yy. 913 Numaralı Şeyh Hamdullah Mushaf-ı Şerifi'nin Tezhip Sanatı Açısından İncelenmesi	2020	Yüksek Lisans
123	Diyanet İşleri Başkanlığı Kütüphanesi'ndeki Bazı Kur'an-ı Kerim'lerin Tezhip İncelenmesi	2020	Yüksek Lisans
124	Tezhip Sanatında Bulut (Eser Metni)	2020	Yüksek Lisans
125	Kütahya Vahid Paşa ve Tavşanlı Zeytinoğlu Kütüphanelerinde Bulunan Yazma Eserlerin Tezhip Sanatı Açısından İncelenmesi	2020	Doktora
126	Anadolu Selçuklu Döneminde Konya'da Yapıldığı Tespit Edilen Beş Yazma Eserin Tezhip Yönüyle İncelenmesi ve Günümüz Anlayışı ile Yorumu	2020	Sanatta Yeterlilik
127	Konya Yazma Eserler Bölge Müdürlüğü'nde Korunan Alanya Müzesi 487 Envanter Numaralı Kur'an-ı Kerim'in Tezhiplerinin İncelenmesi	2020	Yüksek Lisans
128	XVI. Yüzyıl Osmanlı Mushaf Tezhiplerinde Kullanılan Rumi Motiflerinin İncelenmesi ve Günümüz Tezhip Anlayışı ile Yorumlanması	2021	Sanatta Yeterlilik
129	Tezhip Sanatında Altının Kullanımı	2021	Yüksek Lisans
130	16. yy. Safevî Dönemine Ait Topkapı Sarayı'ndaki TSMK. HS. 25 Envanter Numaralı Eserin İncelenerek, Günümüz Tezhip Sanatında Yorumlanması	2021	Yüksek Lisans
131	Safevî Dönemi Şiraz Üslubu Edebi Eserlerin Tezhip Analizi (Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi)	2021	Doktora
132	Kastamonu, Çorum Hasan Paşa ve Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanelerinde Bulunan Bazı Kur'an Cüzlerinin Kitap Sanatları (Tezhip ve Cilt) Bakımından İncelenmesi	2021	Doktora
133	Sivas Divriği Ulu Camii ve Şifahanesinin Rumi Motiflerinin Yorumlanarak Tezhip Sanatında Uygulanması (Eser Metni)	2021	Yüksek Lisans
134	Bursa İnebey Yazma Eser Kütüphanesinde Bulunan XV. ve XVI. Yüzyıla Ait 11 Yazma Eserin Tezhip Sanatı Açısından İncelenmesi	2021	Yüksek Lisans
135	XVI. Yüzyıl Osmanlı Minyatürlerinde Bulunan Çadırların Tezhip Bakımından İncelenmesi	2021	Yüksek Lisans
136	Ziya Bey Yazma Eserler Kütüphanesinde Bulunan Tezhipli Kur'an-ı Kerimlerin Tezhip Sanatı Yönünden İncelenmesi	2022	Yüksek Lisans
137	Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası Taş Bezemelerinin İncelenip Tezhip Sanatı ile Birleştirilerek Yorumlanması	2022	Yüksek Lisans
138	Türk Mitolojisindeki Hayat Ağacı Sembolizminin Tezhip ve Minyatür Sanatı ile Yorumlanması	2022	Yüksek Lisans
139	Tezhip Sanatının Uygulanma Sahaları	2022	Yüksek Lisans
140	Tezhip Motiflerinin Türk İşlemelerine Yansıması	2022	Yüksek Lisans
141	Kitap Süsleme Sanatı Olarak Tezhip Formları Üzerine Çeşitlemeler (Eser Metni)	2022	Yüksek Lisans
142	Türk ve İslam Eserleri Müzesi 512 Envanter Numaralı Mushaf-ı Şerifin Sürebaşı Bezemelerinin Tezhip Sanatı Açısından Değerlendirilmesi	2022	Yüksek Lisans
143	İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi T5467 Demirbaş No'lu Divan-ı Muhibbi'nin Koltuk ve Arabaşlık Tezhiplerinin Desen ve Motif Açısından İncelenmesi	2022	Yüksek Lisans
144	15. ve 20. Yüzyıllar Arasında Yapılmış Tuğra Tezhiplerinin Renk, Motif ve Tasarım Açısından İncelenmesi	2022	Yüksek Lisans
145	Kitap Süslemelerinde Tezhip Sanatının İçerik – Bağlam Uyumu Gözetilerek Kullanılması ve Kitap Sanatları Alanındaki Kazanımlar: Muhibbi Divanı (Kara Memi Bezemesi) Örneği	2022	Yüksek Lisans
146	Klasik Usulde Kur'an-ı Kerim Bölümleri Tezhiplene Çalışması (Eser Metni)	2022	Yüksek Lisans
147	XVIII. ve XIX. yy.'da Tezhip Sanatında Osmanlı Modernleşmesinin İzleri: Osmanlı Sarayında Türk Rokokosu Üslubu ve Ser Mücellidân-ı Hassa Hezargradlızâde es-Seyyid Ahmed Atâullah	2022	Yüksek Lisans
148	Antalya Müzesi'nde Bulunan 88.21.72 No'lu Kur'an-ı Kerim'in Tezhip Özellikleri	2022	Yüksek Lisans
149	Tezhip Sanatında Sarımla ve Hurde Rûmî Çeşitlemeleri (Eser Metni)	2022	Yüksek Lisans
150	İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi'nde Bulunan A.6574 Numaralı Kur'an-ı Kerim'in Tezhip Sanatı Açısından İncelenmesi	2022	Yüksek Lisans
151	Yayımlanmış Eserlerden, Farklı Dönemlere Ait Seçilen Tezhip Örneklerinde, Serbest Dolantı Şeklindeki Desenlerin Başlangıç, Çiziliş ve Konumları Bakımından Analizi	2023	Yüksek Lisans
152	Anadolu Selçuklu ve Beylikler Dönemi Türk Tezhip Sanatında Rumi Motif Analizleri ve Güncel Yorumlamaları (XIII.-XIV. Yüzyıllar)	2023	Sanatta Yeterlilik
153	Kastamonu Şeyh Şa'bân-ı Veli Vakıf Müzesinde Bulunan Dört Adet Kur'an-ı Kerim'in Tezhip Sanatı Açısından İncelenmesi	2023	Doktora
154	Ankara Milli Kütüphanesinde Bulunan 19. Yüzyıla Ait Bazı El Yazması Kur'an-ı Kerimlerdeki Tezhip Özellikleri	2023	Yüksek Lisans
155	Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi'nde Bulunan Bazı Murakkaların Tezhip Sanatı Açısından Değerlendirilmesi ve Güncel Uygulamalar	2023	Sanatta Yeterlilik
156	Safevî Nakkaşı Abdullah Şirazi İmzalı TSMK H. 986 Numaralı Hâfız Divanı'nın Tezhip Sanatı Açısından Değerlendirilmesi	2023	Yüksek Lisans
157	Sümer Astrolojisinin Tezhip Sanatıyla Yorumlanması	2023	Yüksek Lisans
158	TSMK A. 5 VE TSMK E. H. 58 Numaralı Mushaf-ı Şeriflerin Tezhip Sanatı Açısından Mukayeseli Analizi	2023	Yüksek Lisans
159	Diyarbakır Ziya Gökalp Yazma Eser Kütüphanesi'nde Yer Alan Tezhipli Yazma Eserlerin İncelenmesi ve Motiflerin Dekoratif Ürün Tasarımlarında Kullanılması	2023	Doktora
160	Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Hazine 757 Envanter Numaralı Nizâmî Hamse 'sinin Tezhip	2023	Yüksek Lisans

	Sanatı Açısından Değerlendirilmesi		
161	Süleymaniye Kütüphanesinde Bulunan Sultan Ahmed 20 Envanter Numaralı Eserin Tezhiplerinin Analizi ve Günümüz Tezhip Anlayışı ile Yorumlanması	2024	Yüksek Lisans
162	Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesinde Bulunan H.762 Envanter Numaralı Hamse-i Nizami'in Tezhip Yönünden İncelenmesi ve Günümüz Tezhip Anlayışı ile Yorumlanması	2024	Yüksek Lisans
163	Kazasker Mustafa İzzet Efendi Tarafından Yazılıp Muhsin Demironat tarafından Tezhiplenen Hilye-i Şerife'nin Tezhip Sanatı Açısından İncelenmesi	2024	Yüksek Lisans
164	Müzehip Kanbur Hasan Çelebi'nin İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi A.6549 Envanter Numaralı Mushaf-ı Şerif'inin Tezhip Sanatı Açısından İncelenmesi	2024	Yüksek Lisans
165	Ord. Prof. Dr. A. Süheyl Ünver'in 1920-1986 Yıllarına Ait Tezhip Örneklerinin Teknik İncelemesi	2024	Yüksek Lisans
166	Manisa Yazma Eserler Kütüphanesinde Kayıtlı 5040/ 1-2-3 Numaralı Silahdar Tarihi (Zeyli Fezleke) Adlı Eserin Tezhip Sanatı Açısından İncelenmesi	2024	Yüksek Lisans
167	Sultan III. Murad Dönemi Tezhip Sanatı	2024	Doktora
168	Somut Olmayan Kültürel Miras Taşıyıcısı Tezhip Eğitimcilerinin Sürdürülebilir Kalkınma Yaklaşımları Üzerine Bir Araştırma: Ankara Örneği	2024	Yüksek Lisans
169	Süleymaniye Kütüphanesinde Bulunan Fazıl Ahmet Paşa 8 Numaralı Mushaf'ın Tezhip Sanatı Açısından Değerlendirilmesi	2024	Yüksek Lisans
170	Sadberk Hanım Müzesi'nde Bulunan 18. ve 19. Yüzyıla Ait Seçilmiş Kadın Kıyafetlerinde Bulunan Desenlerin İncelenip Tezhip Sanatı ile Yorumlanması	2024	Yüksek Lisans
171	Almanya Bayera Eyalet Kütüphanesinde Bulunan El Yazması Kur'an-ı Kerimlerin Tezhip Sanatı Bağlamında İncelenmesi	2024	Yüksek Lisans
172	Tezhip Sanatında 18. ve 19. Yüzyıllarda Kullanılan Gül İmgeleri Üzerine Bir İnceleme ve Eser Önerisi	2024	Yüksek Lisans
173	Tezhip Sanatında Modern Yorum Arayışları	2024	Yüksek Lisans
174	İlhanlı Devri Tezhip Üslubu 1256-1353	2024	Doktora
175	Tezhip Sanatında Saz Yolu Üslubundaki Yaprak Motiflerinin Estetik Açısından Değerlendirilmesi	2024	Sanatta Yeterlilik
176	Seyyid Lokman'a Atfedilen Eserlerin Tezhip Açısından İncelenmesi	2024	Yüksek Lisans
177	Süleymaniye Yazma Eserler Kütüphanesinde Bulunan Ayasofya 3807 Katalog Numaralı Kitab-ı Bostan Adlı Eserin Tezhip Açısından Değerlendirilmesi	2024	Yüksek Lisans
178	Tezhip Sanatında Sultan I. Mahmud Dönemi (1730-1754)	2024	Yüksek Lisans
179	Türk Kültüründe Toprak Ana-Kadın ve Doğurganlığının Tezhip Sanatındaki Bitkisel Motiflerle Yorumlanması	2024	Yüksek Lisans
180	Ahmed Karahisari Mushaf'ında Bulunan Hizip Güllerinin Tezhip Tasarımı Açısından İncelenmesi ve Güncel Tasarımlar	2024	Yüksek Lisans
181	Türk ve İslam Eserleri Müzesinde Bulunan Abdullah el Sayrafi'ye Atfedilen 487 No'lu Mushaf'ın Tezhiplerinin İncelenmesi	2024	Yüksek Lisans
182	İstanbul Türk ve İslam Eserleri Müzesi Hat Levha Bölümüne Kayıtlı Hilye-i Şeriflerin Tezhiplerinin İncelenmesi	2024	Yüksek Lisans
183	16. Yüzyıl ve Sonrası Tezhip Sanatçılarının Desen Çalışmalarının Giysi Tasarımlarına Uygulanması	2024	Yüksek Lisans

Tablo 2: Tezhip Sanatını Konu Alan Lisansüstü Tezlere Ait Dağılım

Tez Türü	n	%
Yüksek Lisans	153	83,60
Doktora	15	8,19
Sanatta Yeterlilik	15	8,19
Toplam	183	100

Tablo 2 incelendiğinde; tezlerin %83,60'ı (153 adeti) yüksek lisans, %8,19'u (15 adeti) doktora ve %8,19'u (15 adeti) sanatta yeterlilik tezidir.

Tablo 3: Tezhip Sanatını Konu Alan Lisansüstü Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Yayın Yılı	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlilik		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%
1990	2	1,09					2	1,09
1992	2	1,09					2	1,09
1993	1	0,54					1	0,54
1994	1	0,54			1	0,54	2	1,09
1995					1	0,54	1	0,54
1998	1	0,54					1	0,54
2000	3	1,63	1	0,54			4	2,18
2001	4	2,18					4	2,18
2002	2	1,09					2	1,09
2003	4	2,18	1	0,54			5	2,73
2004			1	0,54			1	0,54
2005	2	1,09					2	1,09
2007	5	2,73			3	1,63	8	4,37
2008	2	1,09	1	0,54			3	1,63

2009	1	0,54					1	0,54
2010	6	3,27	1	0,54			7	3,82
2011	5	2,73					5	2,73
2012	6	3,27	1	0,54			7	3,82
2013	4	2,18					4	2,18
2014	5	2,73	2	1,09			7	3,82
2015	3	1,63			1	0,54	4	2,18
2016	3	1,63					3	1,63
2017	5	2,73			1	0,54	6	3,27
2018	5	2,73			1	0,54	7	3,82
2019	28	15,30			2	1,09	30	16,39
2020	7	3,82	1	0,54	1	0,54	9	4,91
2021	5	2,73	2	1,09	1	0,54	8	4,37
2022	15	8,19					15	8,19
2023	6	3,27	2	1,09	2	1,09	10	5,46
2024	20	10,92	2	1,09	1	0,54	23	12,56
Toplam	183	100	15	100	15	100	183	100

Tablo 3'te; tezhip sanatı konulu tezlerin yıllara göre dağılımına bakıldığında 2019 yılında en yüksek veri %15,39 ile (28 Adet) yüksek lisans tezidir. 1995 ve 2004 yılları arasında bu konuda yüksek lisans tezi yayınlanmamıştır. Doktora tezlerine bakıldığında 2014, 2021, 2022 ve 2024 yıllarında %1,09 (2'şer Adet) olmak üzere eşit bir şekilde yapıldığı gözlemlenmiştir. İlk yayınlanma tarihi 2000 olan doktora tezlerinin 2001, 2002, 2005, 2007, 2009, 2011, 2013, 2015 ve 2019 arası ve 2022 yıllarında tez yayını bulunmamaktadır. Sanatta Yeterlilik tezlerinin en fazla yayınlandığı 2007 yılında %1,63 (3 Adet) tezin yayınlandığı görülmektedir. Sanatta yeterlilik tezleri ise ilk kez 1994 yılında yayınlanmış, bunu 1995, 2007, 2015, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2023 ve 2024 yılları takip etmiştir.

Tablo 4: Tezhip Sanatını Konu Alan Lisansüstü Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversite	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlilik		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	38	20,76	1	0,54	6	3,27	45	24,59
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi	18	9,83	1	0,54	1	0,54	19	10,38
Marmara Üniversitesi	13	7,10			4	2,18	18	9,83
Gazi Üniversitesi	12	6,55	1	0,54	1	0,54	14	7,65
Sakarya Üniversitesi	10	5,46	2	1,09			12	6,55
Dokuz Eylül Üniversitesi	9	4,91	1	0,54			10	5,46
Atatürk Üniversitesi	7	3,82	3	1,63			10	5,46
Selçuk Üniversitesi	8	4,37					8	4,37
Necmettin Erbakan Üniversitesi	6	3,27	2	1,09			8	4,37
Süleyman Demirel Üniversitesi	5	2,73	1	0,54	1	0,54	7	3,82
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	2	1,09	1	0,54	2	1,09	5	2,73
Uşak Üniversitesi	4	2,18					4	2,18
İstanbul Üniversitesi	1	0,54	1	0,54			2	1,09
Ege Üniversitesi	2	1,09					2	1,09
Ankara Üniversitesi	2	1,09					2	1,09
Erciyes Üniversitesi	1	0,54	1	0,54			2	1,09
Kastamonu Üniversitesi	2	1,09					2	1,09
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	2	1,09					2	1,09
Hacettepe Üniversitesi	1	0,54					1	0,54
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	1	0,54	1	0,54			1	0,54
Yıldız Teknik Üniversitesi	1	0,54					1	0,54
Haliç Üniversitesi	1	0,54					1	0,54
İstanbul Aydın Üniversitesi	1	0,54					1	0,54
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	1	0,54					1	0,54
Bursa Uludağ Üniversitesi	1	0,54					1	0,54
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	1	0,54					1	0,54
İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi	1	0,54					1	0,54
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	1	0,54					1	0,54
İstanbul Nişantaşı Üniversitesi	1	0,54					1	0,54

Toplam	183	100	183	100	183	100	183	100
---------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

Tablo 4'te tezhip sanatını konu alan lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımına bakıldığında en fazla yüksek lisans tezi Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesinde %20,76 ile (38 Adet), yine aynı üniversitede %3,27 ile (6 Adet) en fazla sanatta yeterlilik tezi yayınlanmıştır. En fazla doktora tezi ise Atatürk Üniversitesinde %1,63 oranında (3 Adet) yapılmıştır. Lisansüstü tezlerde ilk sırada %24,59 ile (45 Adet) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi yer almaktadır.

Tablo 5: Tezhip Sanatını Konu Alan Lisansüstü Tezlerin Enstitülere Göre Dağılımı

Enstitü	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlilik		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Sosyal Bilimler Enstitüsü	71	38,79	12	6,55	4	2,18	87	47,54
Güzel Sanatlar Enstitüsü	52	28,41	1	0,54	7	3,82	60	32,78
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	21	11,47	1	0,54	3	1,63	25	13,66
Eğitim Bilimleri Enstitüsü	7	3,82	1	0,54			8	4,37
Fen Bilimleri Enstitüsü	2	1,09					2	1,09
Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü	1	0,54					1	0,54
Toplam	183	100	183	100	183	100	183	100

Tablo 5'e göre enstitülerde en fazla yüksek lisans %38,79 ile (71 Adet) ve doktora tezlerinin %6,55 ile (12 Adet) yapıldığı sosyal bilimler enstitüsüdür. En fazla sanatta yeterlilik tezi %3,82 ile (7 Adet) güzel sanatlar enstitüsüdür. Toplamda %47,54 (87 Adet) ile lisansüstü tezlerin sosyal bilimler enstitülerinde hazırlandığı görülmektedir.

Tablo 6: Tezhip Sanatını Konu Alan Lisansüstü Tezlerin Şehirlere Göre Dağılımı

Şehir	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlilik		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%
İstanbul	75	40,98	3	1,63	11	6,01	89	48,63
Ankara	20	10,92	2	1,09	3	1,63	25	13,66
Konya	14	7,65	2	1,09			16	8,74
İzmir	11	6,01	1	0,54			12	6,55
Sakarya	10	5,46	2	1,09			12	6,55
Erzurum	7	3,82	3	1,63			10	5,46
Isparta	5	2,73	1	0,54	1	0,54	7	3,82
Uşak	4	2,18					4	2,18
Kayseri	1	0,54	1	0,54			2	1,09
Kastamonu	2	1,09					2	1,09
Bursa	1	0,54					1	0,54
Sivas	1	0,54					1	0,54
Van	1	0,54					1	0,54
Samsun	1	0,54					1	0,54
Toplam	183	100	183	100	183	100	183	100

Tablo 6'ye göre en fazla tezhip konulu lisansüstü tezlerin %48,63 ile (89 Adet) İstanbul ilinde yapılmıştır. Ankara %10,92 (20 Adet), Konya %7,65 (14 Adet), İzmir %6,01 (11 Adet), Sakarya %5,46 (10 Adet) ile takip etmektedir. 14 ilde tezhip sanatını konu alan lisansüstü tezlerin olduğu görülmektedir.

SONUÇ

Araştırmada tezhip sanatını konu alan 1990-2024 yılları arasında bulunan toplam 183 adet lisansüstü tezin 153 yüksek lisans, 15 doktora ve 15 sanatta yeterlilik tezinin bibliyometrik analizi yapılmıştır. Bibliyometrik araştırmada tezlerin türleri, tezlerin yıllara göre dağılımı, tezlerin üniversitelere göre dağılımı, tezlerin enstitülere göre dağılımı, tezlerin illere göre dağılımı incelenmiştir. YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yer alan tezhip sanatını konu alan lisansüstü tezler başlıklara göre tablolştırılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre incelenen tezhip konulu tezlerin büyük çoğunluğunun yüksek lisans tezi olduğu, bunu doktora ve sanatta yeterlilik tezlerinin eşit oranda takip ettiği görülmüştür.

Araştırma kapsamında 1990-2024 yılları arasında yapılan tezhip sanatı konulu yayınlanan tezlerde en fazla 2019 yılında toplam 30 adet tezhip konulu yüksek lisans tezinin yayınladığı görülmektedir. Konu ile ilgili 1990 yılında yayınlanan ilk yüksek lisans tezi, 1994 yılında ilk sanatta yeterlilik tezi ve 2000 yılında ilk doktora tezinin yayımlandığı görülmektedir. 2019-2024 yılları arasında yayınlanmış tezhip sanatını konu alan lisansüstü tezlerin diğer yıllara oranla yükselişe geçtiği görülmektedir. Tezhip sanatını konu alan lisansüstü tezlerin en fazla yapıldığı üniversitelerin başında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi tespit edilmiştir. Enstitülere bakıldığında ise tezhip sanatı konu başlığı altındaki tezlerin yayımlandığı enstitülerde ilk sırada sosyal bilimler enstitüsü yer almaktadır. Araştırma yapılan tezhip sanatı konusunda tez yapılan iller incelendiğinde ise “İstanbul” ilinin sayıca önde bulunduğu görülmekte ve bunu Ankara, İzmir, Konya ve Sakarya illerinin takip ettiği görülmektedir.

İlham kaynağı tabiat olan tezhip sanatı Türk toplumunun tarihini yansıtan sanatlardan birisidir. Köklü bir geçmişte bulunan tezhip sanatı günümüzde hala önemini koruyarak ve sevilerek icra edilmektedir. Geçmişten geleceğe, yapılmış ve yapılacak her bir çalışma belge niteliği taşımaktadır. Tezhip alanında araştırmalarda meydana gelen değişimin gözlemlenebilmesi ve bilimsel yayınlardaki gelişimin belirlenebilmesi hususunda bibliyometrik çalışmalar sayesinde farklı bir bakış açısı kazanılabileceği düşünülmektedir. Çalışma; araştırmacılara yol göstermesi, yapılan çalışmalara ilişkin değerlendirme, özeleştirme yapmalarına olanak tanıma, alandaki eksiklik ve ihtiyaçların görülerek ileride yapılacak çalışmalarda neler yapılması gerektiğine ilişkin yön belirlemesi, tespit edilen sorunların çözümü ve tekrara düşmeden yeni konular belirlenmesine katkı sağlaması bakımından büyük önem taşımaktadır. Çalışmadan elde edilen sonuçların alanda yapılacak olan yeni araştırmalara olumlu bir biçimde katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

KAYNAKÇA

- Al, U. & Coştur, R. (2007). Türk Psikoloji Dergisi'nin Bibliyometrik Profili. *Türk kütüphaneciliği*, 21(2), 142-163.
- Al, U., Sezen, U. & Soydaş, İ. (2012). Hacettepe Üniversitesi Bilimsel Yayınlarının Sosyal Ağ Analizi Yöntemiyle Değerlendirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 29 (1)
- Arseven, C. E. (1952). Tezhip Maddesi. *Sanat Ansiklopedisi*. Cilt IV. İstanbul: MEB Yayınları.
- Aslancı, S. (2022). Araştırma Sorgulamaya Dayalı Öğrenme: Bibliyometrik Bir Analiz. *Scientific Educational Studies*, 6(1), 1-25.
- Balkan, Z. (2024). Yöresel Dokumacılığın Araştırılmasının Önemi ve Bibliyometrik Bir Analiz. *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*, 17(47), 1733-1752.
- Bektaşoğlu, M. (2009). *Anadolu'da Türk İslam Sanatı*. Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.
- Ece, A. S. & Çeşit, C. (2011). Türkiye’de Lisansüstü Düzeyde Yapılan Disiplinler Arası Müzik Araştırmaları ve Sonuçları. *Journal of International Social Research*, 4(17).
- Güneş, S. G., Gündoğdu, K. & Aksu, H. S. (2022). ULAKBİM Tarafından Taranan Ulusal Hakemli Dergilerde Yayımlanmış Gönüllü Turizm Konulu Makalelerin Bibliyometrik Analizi. *GSI Journals Serie A: Advancements in Tourism Recreation and Sports Sciences*, 5(1), 1-15.
- Taşkale, F. (1990). Tezhip Sanatı ve Tezhip Sanatçısı Rikkat Kunt, İstanbul: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Tüfekçi, S. K. (2020). Türk Tezhip Sanatında Rokoko Etkisi. *Lale*, 1(2), 12-24.
- URL1: <https://cabim.ulakbim.gov.tr/bibliyometrik-analiz/bibliyometrik-analiz-sikca-sorulan-sorular/>